

ABSTRAKT

Diplomová práce nese název „Předběžné opatření v mezinárodním právu procesním“. Smyslem předběžného opatření je zachovat práva stran do doby, než bude spor vyřešen, tedy do vydání konečného rozhodnutí. Napomáhá proto chránit předmět řízení tím, že zajistí, aby nedošlo v jeho průběhu ke změně stavu oproti tomu, který byl na počátku řízení. Nadto je účelem předběžného opatření zajistit vydání vykonatelného konečného rozhodnutí a tím zamezit stranám k uchylování se ke svépomoci. Jako téma pro mou diplomovou práci jsem si vybrala problematiku předběžného opatření, protože se jedná o nezbytný nástroj mezinárodních soudů a tribunálů k zajištění výkonu jejich pravomocí týkajících se rozhodnutí sporu ve věci samé. Cílem práce je analyzovat právní předpisy obsahující ustanovení o vydávání předběžných opatření a soudní praxi vybraných mezinárodních soudů a tribunálů.

Diplomová práce je rozdělena do pěti kapitol. První kapitola definuje pojem předběžné opatření a objasňuje jeho použití v mezinárodním právu procesním. Druhá kapitola se zabývá aplikací předběžného opatření v mezinárodním rozhodčím řízení především s ohledem na řízení u Mezinárodního střediska pro řešení sporů z investic. Naopak třetí kapitola vymezuje základní znaky řízení o vydání předběžného opatření před dvěma stálými mezinárodními soudy s všeobecnou jurisdikcí, a to před Mezinárodním soudním dvorem a Mezinárodním tribunálem pro mořské právo. Čtvrtá kapitola charakterizuje pojmy jurisdikce prima facie, naléhavost situace a ochrana před vznikem nenapravitelné újmy, které byly dovozeny judikaturou a které jsou úzce spjaty s předběžným opatřením. Cílem poslední kapitoly je nastínit úpravu předběžného opatření v českém právním řádu.

Po prostudování celé problematiky jsem dospěla k závěru, že článek 41 Statutu Mezinárodního soudního dvora, který byl inspirací pro další ustanovení týkající se vydávání předběžných opatření v mezinárodním právu procesním, není vyhovující především z důvodu neurčitosti jeho závaznosti, která musela být dovozena až judikaturou Mezinárodního soudního dvora. Naopak článek 290 Úmluvy OSN o mořském právu se zdá být vhodným ustanovením zabývajícím se předběžným opatřením v mezinárodním právu procesním.